

INDUSTRIEEL ERFGOED IN VLAANDEREN

driemaandelijks tijdschrift afgiftekantoor 8620 Bissegem

maart 1990 - nummer 17

CAMPAGNE INDUSTRIEEL ERFGOED VLAANDEREN 1990-1991

VLAAMSE VERENIGING VOOR INDUSTRIELE ARCHEOLOGIE vzw

Postbus 30 9000 Gent 12

v.u. A. Linters, Bissegemplaats 6, 8620 Bissegem

EDITORIAAL

Inmiddels is de Campagne Industrieel Erfgoed Vlaanderen van start gegaan en mogen we ons verheugen in een hele reeks plaatselijke initiatieven. Dit heeft het gewone leven van de VVIA wat verstoord waardoor ook de publicatie enige vertraging heeft opgelopen.

Niettemin menen we dat deze Campagne noodzakelijk was om de mensen in Vlaanderen te sensibiliseren voor hun industrieel verleden. Dit geldt zowel voor de gewone man in de straat als voor onze beleidsmensen, die de uiteindelijke bescherming moeten mogelijk maken, alhoewel we al heel tevreden zouden zijn als ze ten minste de sloophamer zouden opbergen.

Daarom blijven we nog verder zoeken naar groepen of individuen die in hun streek de wagen willen trekken.

Ook onze inventarisatiecampagne kende tot op heden heel wat succes. Maar ook hier kunnen nog heel wat leden hun bijdrage leveren. Als iedereen zijn gemeente inventariseert, dan beschikken we over een vrijwel compleet overzicht van ons industrieel erfgoed in Vlaanderen.

CAMPAGNE INDUSTRIEEL ERFGOED VLAANDEREN 1990-1991

In alle gemeenten van Vlaanderen staan de stille getuigen van het werk en de industriële en technologische creativiteit van onze voorouders.

Het zijn overblijfselen waar men fier op kan zijn.

Relikten die een nieuwe functie kunnen krijgen, en die verleden, heden en toekomst aan mekaar kunnen koppelen.

Het zijn monumenten die de belangstelling van steeds grotere groepen 'toeristen' wegdragen.

Het zijn kulturele ambassadeurs die de aandacht vragen voor de industriële processen en produkten van vandaag.

Maar het zijn veelal vergeten getuigen.

Die we te weinig waarderen, omdat we ze niet kennen, omdat we ze niet zien staan.

Vanaf nu, en tot en met Flanders' Technology (april 1991) wordt in alle steden en gemeenten een campagne op gang gebracht om Vlaanderen aandacht te doen krijgen voor zijn industrieel, technologisch en wetenschappelijk verleden - én voor de sporen die daarvan nog getuigen.

De 'Campagne Industrieel Erfgoed Vlaanderen 1990' is een initiatief van de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw. Ze moet een katalysator worden om het echte beeld van het noeste en nijvere Vlaanderen in heden en verleden te presenteren aan een ruim publiek.

Het industrieel erfgoed is sterk verbonden met plaatselijke en regionale sociale en economische toestanden en ontwikkelingen.

Daarom moet de studie, het behoud en de valorisatie van het industrieel en technologische verleden van Vlaanderen berusten op lokale initiatieven. De Campagne Industrieel Erfgoed mag niet leiden tot een pleidooi voor één centraal museum of tot oprichting van een industrieel-archeologisch 'Bokrijk', maar dient wel de inzet (en de investeringen) in een netwerk van lokale en thematische initiatieven te bevorderen.

De Campagne ging van start op 21 april, met geleide bezoeken in twee sites per provincie. Hieraan namen naar schatting zo'n 1000 personen deel. Tijdens de volgende maanden zullen gelijkaardige initiatieven herhaald worden, en op de

Open Monumentendag (9 september) zal het industrieel erfgoed op tal van plaatsen centraal staan.

De campagne wordt begeleid met folders, affiches en specifieke publikaties, waarvan een eerste ("Handen Tékort") reeds van de pers kwam.

De Campagne Industrieel Erfgoed Vlaanderen kan maar slagen dank zij de creativiteit en inspanningen van lokale vrijwilligers, historische en heemkundige kringen, toeristische diensten en vvv's, gemeentebesturen, organisaties van werkgevers en werknemers.

Wanneer U op één of andere wijze wil meewerken, of wanneer U de campagne financieel of materieel wil steunen, kunt U via het sekretariaat alle informatie verkrijgen.

LOGO

Voor de Campagne Industrieel Erfgoed werd een eigen logo ontwikkeld in samenwerking met de afdeling 'grafische vormgeving' van het Stedelijk Hoger Instituut voor Visuele Kommunikatie en Vormgeving te Genk.

Het was erg moeilijk om te kiezen uit de vaak schitterende en originele ontwerpen, maar uiteindelijk werd het werk van Inge Engelen uit Beringen uitverkoren omwille van de originaliteit en de sterke grafische beeldtaal.

Het logo werd eveneens tot briefhoofd en op briefomslag aangebracht, en zal voortaan afgedrukt worden op publikaties die met de Campagne verband houden.

MEDEWERKERS EN PLAATSELIJKE KOMITEES GEZOCHT

Wij zoeken contact met personen die, in alle Vlaamse regio's, actief willen meewerken aan het opzetten van deze programma's.

Neem even contact op met het VVIA, postbus 30, 9000 Gent-12, telef. 056/359102 of 056/779624. Wij houden U dan op de hoogte van alle besprekingen en van de bijeenkomsten die aan dit thema gewijd worden

SPONSORING CAMPAGNE INDUSTRIEEL ERFGOED VLAANDEREN

Inzake financiering wordt vooral getracht om via sponsoring te werken, zowel financiële sponsoring, maar ook sponsoring van materialen en diensten.

Konkreet wordt gezocht naar firma's of instellingen die bereid zijn tussen te komen in

- de kosten van de busreizen van de buitenlandse groepen die in Vlaanderen officieel ontvangen worden;
- de maaltijdkosten van deze groepen;
- de publikatie van diverse brochures, affiches en folders;

Voor de realisatie van de tentoonstellingen wordt bv. gezocht naar

- een firma die bereid is de kunststof-panelen te leveren die als dragers van de tentoonstelling moeten dienen;
- een bedrijf dat wil instaan voor de realisatie van de (kleuren)-foto's en reproducties;

Er wordt gezocht naar sponsors die willen instaan voor de organisatie van één van de denkdagen of seminaries, voor het drukken van folders, affiches of brochures, enz...

Tevens wordt gezocht naar bedrijven of instellingen die willen bijdragen in de uitbouw van de diverse sekretariaats-activiteiten, de verdere ontwikkeling van het gegevensbestand van de inventarisatie van het industrieel erfgoed en de uitbouw van het centraal informatie- en dokumentatiecentrum voor Vlaanderen.

Daarnaast zijn er tal van andere kleine akties en initiatieven mogelijk.

**Giften voor de 'Campagne Industrieel Erfgoed Vlaanderen' kunnen overge-
maakt worden op het rekeningnummer**

000-0000004-04

van de Koning Boudewijnstichting
met vermelding 'Campagne Industrieel Erfgoed'

Wij danken de Koning Boudewijnstichting voor de medewerking aan deze Cam-
pagne.

De Stichting wenst de toekomstige sponsors er attent op te maken dat bijdragen
van 1000 frank of meer fiscaal aftrekbaar zijn binnen de bepalingen van art. 71
par. 1 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen. Zij levert de hiertoe bestemde
fiskale attesten af.

De inschrijvingslijst van de sponsors zal gepubliceerd worden in de nieuwsbrief
'Industrieel Erfgoed in Vlaanderen' en in het verslagboek dat na afloop van de
Campagne, ter gelegenheid van Flanders' Technology 1991 zal gepubliceerd wor-
den

FISKAAL AFTREKBARE GIFTEN

Vennootschappen en privé-personen kunne het behoud van het bouwkundig erf-
goed steunen door giften in geld aan erkende instellingen. Dit zijn de Koning
Boudewijnstichting, Brederodestraat 21, 1000 Brussel (waar de VVIA een sa-
menwerking mee afsloot, ZIE HOGER) en ook de vzw Stichting Monumenten-
en Landschapszorg (Bergstraat 72, 1000 Brussel). Bij beide instellingen kunt U
alle informatie krijgen op welke wijze U het behoud van het industrieel erfgoed,
of specifieke projecten op dit terrein, kun steunen.

De schenking dient per jaar minstens 1000 frank te bedragen, maar mag niet
meer dan 10% van de gezamenlijke netto-inkomsten van de schenker (indien een
privé-persoon) of 5% van de belastbare basis in de vennootschapsbelasting (in-
dien een vennootschap steunt) bedragen. De schenkers ontvangen een attest, dat
zij bij hun belastingaangifte moeten voegen.

De belastingvermindering waarop een privé-persoon die een gift verricht kan re-
kenen, is uiteraard afhankelijk van zijn inkomsten. Naargelang het belastbaar net-
to-inkomen van de schenker levert een gift in 1990 (aanslagjaar 1991) volgende
belastingvermindering op:

voor privé-personen met een belastingvoordeel op een netto-belastbaar inkomen van gift van 1000 frank

van 0 tot 237.000 fr	250 fr
van 237.001 tot 314.000 fr	300 fr
van 314.001 tot 449.000 fr	400 fr
van 449.001 tot 1.031.000 fr	450 fr
van 1.031.001 tot 1.547.000 fr	500 fr
van 1.547.001 tot 2.268.000 fr	525 fr
van 1.547.001 tot 2.268.000 fr	555 fr

In feite ligt het belastingvoordeel nog iets hoger, omdat in deze berekening geen rekening gehouden werd met de aanvullende gemeentebelasting.

Bij de hogervermelde instellingen kunt U alle informatie krijgen op welke wijze U aldus óók het industrieel erfgoed kun steunen. Eventueel kan de VVIA haar leden ook op aanvraag de nodige gegevens bezorgen.

CAMPAGNE INDUSTRIEEL ERFGOED : LOKALE INITIATIEVEN

9 juni:

RONSE:

Seminarie over 'industrieel erfgoed, risico's en aansprakelijkheden en verzekeringen'. Georganiseerd door de VVIA in het Centrum Industrieel Erfgoed Vlaanderen, Vanhovestraat, vanaf 14u.

Info: 056/359102

MECHELEN:

Lezing en geleide fietstocht 'Om en rond water te Mechelen', georganiseerd door RIM (Restauratie Integratie Mechelen). Afspraak om 13.30 in de kelder van het Mechels Miniatuur Theater MMT, Oude Brusselsestraat.

Info: 015/212221 ('s avonds)

10 juni:

TONGEREN :

Motmolen (pompomolen voor stadswater) uitzonderlijk opengesteld voor het publiek: van 14 tot 17 u.

Info: Stefan Nijssen, VVV Tongeren, 012/232961

23 juni:

MALDEGEM:

Stoomfestival 'Met stoom op pad', georganiseerd door de vzw Stoomcentrum Maldegem.

Info: 050/716852 (weekends)

24 juni:

MALDEGEM:

Stoomfestival 'Met stoom op pad', georganiseerd door de vzw Stoomcentrum Maldegem.

Info: 050/716852 (weekends)

1 juli:

Tweede Opendeurdag Industrieel Erfgoed van 14 tot 18 uur

HEULE: Vlasmolen

ALSEMBERG: Kartonfabriek Winderickx

TONGEREN: Motmolen

BOOM: Steenbakkerij Prateur (EMABB)

BAASRODE: Scheepvaartmuseum

12 juli :

TONGEREN :

Motmolen (pompmolen voor stadswater) uitzonderlijk opengesteld voor schoolgroepen, van 10 tot 12 u. en van 14 tot 16 u.

Info: Stefan Nijssen, VVV Tongeren, 012/232961

15 juli :

TONGEREN :

Motmolen (pompmolen voor stadswater) uitzonderlijk opengesteld voor het publiek: van 14 tot 17 u.

Info: Stefan Nijssen, VVV Tongeren, 012/232961

28 juli:

KINROOI:

- Molenfeesten op de Zorgvlietmolen

Info: 011/564736

29 juli:

KINROOI:

- Molenfeesten op de Zorgvlietmolen

- Open deur in de Keyersmolen

Info: 011/564736

1 augustus:

MECHELEN:

Geleide stadswandeling 'industriële archeologie in Mechelen', start om 19 u. aan het station. Organisatie 'Mechelenbinnenstebuiten'

Info: 015/412708

8 augustus:

MECHELEN:

Geleide wandeling 'Van werkbuurts tot Buurtwerk', over arbeidershuisvesting, sociale woningen, stadsvernieuwing. Vertrek: Ganzendries, 19 u.

Info: 015/412708

12 augustus:

TONGEREN:

Motmolen (poppmolen voor stadswater) uitzonderlijk opengesteld voor het publiek: van 14 tot 17 u.

Info: Stefan Nijssen, VVV Tongeren, 012/232961

15 augustus:

MECHELEN:

Geleide stadswandeling 'Water in de straten', over de oude kanalen en waterlopen in Mechelen, die vroeger de economische en industriële aders vormden. Vertrek:

Kraanbrug, 19 u.

Info: 015/412708

18 & 19 augustus:

ALSEMBERG:

Muzikale fondsenwerving voor de restauratie van de Herisem-molen (kartonfabriek Winderickx) op de weiden naast dit monument. Met o.m. optreden van Clouseau.

Info: 02/3803779 ('s avonds)

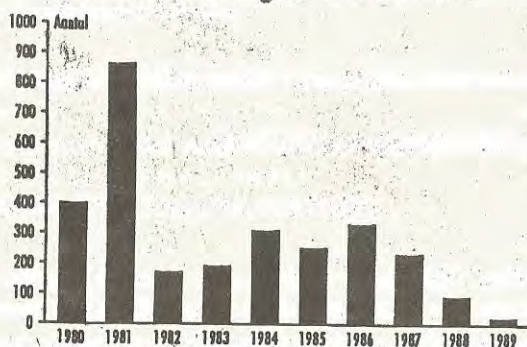
BESCHERMD : LIJST

Sedert vorig jaar publiceren wij in afleveringen een overzicht van de beschermde industriële monumenten, op basis van de verschillende monumentenlijsten waarin wij inzage kregen.

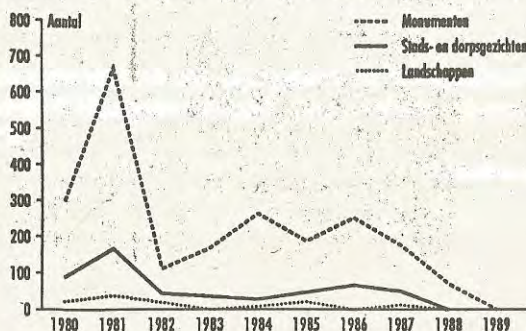
Onze bemerkingen over het lage aantal beschermde industriële gebouwen, en over het onevenwicht ngl. de industriële sectoren, vond U een jaar geleden in de eerste aflevering van deze reeks (nl. in nr. 13 van deze nieuwsbrief).

Intussen kwam daarin weinig verandering. Er wordt in Vlaanderen immers bijna niet meer 'geklasseerd', maar meer en meer 'gedeklasseerd'. Typisch is een kwantitatieve studie van het monumentenbeleid in Vlaanderen in de jaren 1980-1989, zoals deze door P. Van Lindt samengesteld werd en onlangs verscheen in het tijdschrift 'M&L', 9/2, mrt-apr.1990, en waarvan wij de veelzeggende grafieken overnemen. Losse nummers van het tijdschrift M&L kosten 180 fr. (abonnement 950 fr.) en kunnen besteld worden bij het Bestuur voor Monumenten en Landschappen, Markiesstraat 1 te 1000 Brussel.

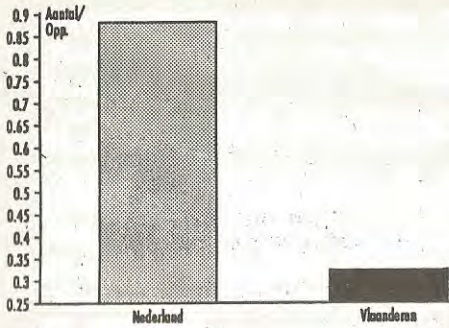
De beschermingen in Vlaanderen

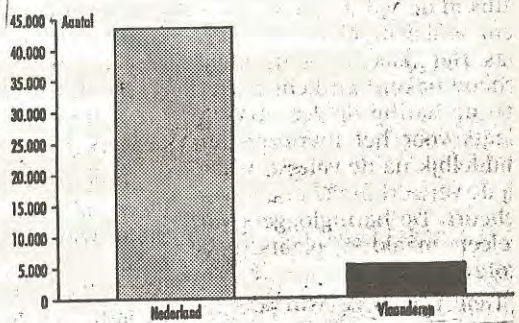
Overzicht beschermingen

Verhouding Nederland/Vlaanderen

Beschermingen Nederland/Vlaanderen

Grafiek 1 geeft de algemene totalen per jaar voor alle beschermingen samen. Grafiek 2 toont de evolutie voor de verschillende rubrieken monumenten, stads- en dorpsgezichten en landschappen; het roerend patrimonium komt omwille van het verwaarloosbare cijfermateriaal niet voor. De grafieken 3 en 4 maken de vergelijking tussen Nederland en Vlaanderen, waarbij in grafiek 3 het totaal aantal beschermde monumenten in verhouding tot de totale oppervlakte weergegeven wordt en in grafiek 4 de absolute cijfers vergeleken worden. Voor deze laatste grafieken zijn de gegevens van eind 1987 gebruikt. In Nederland waren er toen 42551 monumenten beschermd, in Vlaanderen 4284. (Overgenomen uit M&L-Binnenkrant p.4)

Wij geven intussen het vervolg op de lijst van beschermde industriële monumenten in Vlaanderen. Wij vragen onze leden andermaal om deze lijsten te gebruiken om de toestand van deze monumenten in hun buurt na te gaan, en ons alle vormen van verval en verwaarlozing zo spoedig mogelijk te signaleren. U kunt zich hiervoor ook rechtstreeks wenden tot Gemeenschapsminister Waltmiel, Jozef II-straat 30, 1040 Brussel (graag afschrift van Uw brief aan de VVIA zenden). Aan hetzelfde adres dient U eveneens alle verzoeken tot bescherming van industriële gebouwen toe te zenden, evenals vragen betreffende de stand van bepaalde procedures.

Graag worden wij van alle tussenkomsten op de hoogte gehouden.

Vervolg lijst:

PITTEM

- Wingenstraat: stenen windmolen, M, 06.02.1985

POPERINGE:

- Gasthuisstraat 71: voormalige herberg 'De Stadsschaal' en het hopmagazijn, M, 06.10.1980

- Bethunestraat 1: erf met o.m. hopvelden typerend voor de omgeving, D, 26.01.1987

- Schipvaartweg 8: onmiddellijke omgeving van de z.g. Schipvaarthoeve, met o.m. hopast en hopvelden, D, 26.01.1987

RANST-OELEGEM:

- windmolen, M, 26.08.1943

- voormalige brouwerij 'Den Bol' met onmiddellijke omgeving, D, 11.09.1981

RAVELS:

- windmolen 'Nachtgaal der Maatvennen', M, 10.08.1976

RAVELS-WEELDE:

- Stenen windmolen, M, 28.05.1962

RETIE:

- watermolen, M, 04.07.1975

- houten windmolen, M, 06.12.1976

RIEMST-KANNE:

- Kleine Molenstraat 439: molengebouw, M, 20.05.1981

ROESLARE-RUMBEKE:

- Mandellaan: Kadzandmolen (stenen windmolen), M, 04.04.1944

RONSE:

- Fabriek Cambier-Robette (frontgebouwen) naast de gemeentelijke bibliotheek, M, 28.03.1956

- Braambosstraat 13: Brembosmolen (watermolen), met inbegrip van molengebouw, geul, maalstuis, voorsluis, sluis van spaarbekken, waterrad en roerend werk, M, 16.01.1987

ROOSDAAL-ONZE-LIEVE-VROUW-LOMBEEK:

- 'Molen van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek' (houten windmolen), M, 04.04.1944

ROTSELAAR:

- Molenstraat 2: molenaarswoning en molengebouw (met alle werktuigen van koude en warme maalcyclus, hun toebehoren, hun aandrijvingsystemen en transportsystemen, de installatie voor elektriciteitsopwekking met aandrijvingskoppeling en turbine), silo uit 1902 (met inbegrip van de inboedel, werktuigen en transportsystemen), de lossluizen, metselwerk van eilandhoofd en sluis op de Dijle, de paardestal met inrichting, de brandstofpomp naast de ingang en de houten schuur, M, 22.06.1983

RUISELEDE:

- Kringswegestraat: 'Hostens Molen' of 'Kruiswegemolen' (stenen windmolen), M, 17.03.1949

- Knokstraat: 'Knokmolen' (stenen windmolen), M, 20.09.1958

SCHERPENHEUVEL-ZICHEM (TESTELT):

- Dorpstraat 30: watermolen, M, 23.10.1981

ST-AMANDS:

- Veehuis, thans Em. Verhaerenmuseum, M, 06.07.1957

ST-GENESIUS-RODE:

- Watermolen van Zevenborren, M, 16.11.1981

ST-GILLIS-WAAS - ST-PAUWELS:

- Stenen windmolen 'Rooman', M, 28.03.1956

ST-MARTENS-LATEM:

- Korenwindmolen (houten windmolen), M, 30.04.1945

ST-NIKLAAS:

- 'De Witte Molen' (windmolen), M, 27.09.1943

ST-TRUIDEN:

- Zeperenweg: Hoogmolen-boerderij, M, 27.05.1975

- Grevenmolenweg 70: Grevenmolen, M, 15.04.1981

ST-TRUIDEN-DURAS :

- Wilderenlaan 8 : stokerij 'Nicolai' met installatie, M, 14.11.1984

ST-TRUIDEN-METSTEREN:

- Watermolen met hoeve, M, 19.08.1985

STEKENE:

- Het Steengelaag, L, 21.05.1981

TEMSE:

- Wilfordkaai 23: watermolen, M, 23.07.1989

TESSENDERLO:

- Achterheide 7: houten windmolen, M, 23.10.1981

- Molenstraat: Staakmolen, M, 02.03.1983

TIELT:

- Poelbergmolen (windmolen), M, 13.01.1943

TIELT-AARSELE:

- Stenen windmolen, M, 14.04.1944

TIELT-KANEGEM:

- 'Mevrouwsmolen', M, 24.04.1974

TIELT-WINGE - ST-JORIS-WINGE:

- Watermolen op de Winge, M, 12.04.1944

TONGEREN:

- Dijkweg 116: Motmolen (waterpompmolen), met name: gebouw van het waterrad, gebouw van de pompen, sluis- en hekwerk met bijbehorende bedieningstuigen, waterrad en keermuren, de pompen Heynrichs - Bamay Maguin - Ateliers de Construction d'Ensival Pepinster, M, 02.07.1986

TONGEREN-LAUW:

- 'Hogermolen' (molenaarshuis, molengebouw met alle molenwerk met inbegrip van alle stenen dammen en bruggen), M, 13.06.1986

TONGEREN-RUTTEN:

- Ruttermolen, met inbegrip van molengebouw, sluiswerk, waterrad, oeverdams over een lengte van perceel 110f, roerend werk en stallingen, M, 11.04.1984

TORHOUT:

- in bescherming van het kasteel van Wijnendale is ook de ijskelder vervat, M, 22.09.1982

TURNHOUT:

- Goormolen, M, 23.02.1983

- Warandestraat 103: watertoren, M, 02.07.1987

VEURNE-AVEKAPELLE:

- 'Oude Zeedijkmolen' (houten staakmolen), M, 06.07.1957

VEURNE-EGGEWAARTSKAPELLE:

- Palinghoek 8: 'Molentje Decroos' (kleine windmolen), M, 13.10.1986

VEURNE-HOITEM:

- Stenen windmolen 'St. Karel', M, 22.12.1943

VILVOORDE:

- overdekte markthal, M, 15.10.1974

VLETEREN-OOSTVLETEREN:

- 'Meester molen' (gesloten staakmolen), M, 22.12.1943; overgeplaatst vanuit Alveringem-Gijverinkhove, KB, 27.11.1970

WERVIK:

- Houten windmolen 'Ma Campagne', M, 14.04.1944

- Stenen windmolen 'Brikkenmolen' of 'Witte Molen', M, 10.12.1947

WESTERLO-TONGERLO:

- Landschap gevormd door Beddermolen en omgeving, L, 30.12.1960 [nb. bescherming molen als M, 13.10.1943 - opgeheven 06.01.1973]

WEVELGEM:

- 'Van Butseles Molen' (stenen windmolen) op de Molenhoek, M, 14.04.1944

WILLEBROEK

- Station, M, 02.09.1987

WILLEBROEK-KLEIN-WILLEBROEK

- Sashuis aan het Zeekanaal Brussel-Rupel, M, 28.05.1945; omgeving, D, 16.11.1981

ZANDHOVEN-PULDERBOS:

- 'Bergmolen' (stenen windmolen) op de Molenheide, M, 14.10.1976

ZINGEM:

- 'Meuleken 't Dal' (houten windmolen), M, 24.01.1944

- Ommegangstraat 3-5: oude stokerij, M, 19.08.1980

ZINGEM-HUISE:

- Huisekoutermolen, M, 14.04.1944; overgeplaatst vanuit Waregem, KB, 22.12.1972

ZONNEBEKE-GELUVELD:

- Houten windmolen langs de weg Mene-Ieper, M, 13.03.1973

ZOTTEGEM:

- Smeedijzeren gaslantaarn met houder op de hoek van de Markt en de Scheerisstraat, M, 22.05.1981

ZOTTEGEM-ELENE:

- Stenen windmolen, M, 13.03.1979

ZOTTEGEM-GROTENBERGE:

- Stenen windmolen met onmiddellijke omgeving, D, 21.06.1979

ZOTTEGEM-STRIJPEN:

- Watermolen, met inbegrip van de technische installatie, M, 08.09.1981

ZOTTEGEM-VELZEKE-RUDDERSHOVE:

- Beugelstraat 44: watermolen, met inbegrip van sluiswerk, bakgoot, roerend werk en aandrijvingsmiddelen, de motor uit 1934 en het molengebouw, M, 07.12.1983

ZUIENKERKE-MEETKERKE:

- Biezestraat: stenen poldermolen van de Moeren, M, 23.12.1942

ZWALM-HERMELGEM:

- Biestmolenstraat 8: 'Vanderlindesmolen' (met inbegrip van molengebouw, alle sluiswerk, goten met alle toebehoren, keermuren van maalgeul en alle roerend goed en toebehoren), M, 14.06.1985

ZWALM-MUNKZWALM:

- Krekelstraat 48: 'Pede's Molen' (waterradmolen, met inbegrip van de werktuigen), M, 23.10.1981

ZWALM-ST-MARIA-LATEM:

- Galerijpad 2: IJzerkotmolen (watermolen), met inbegrip van het molengebouw, keermuren van waterradgeul, sluiswerk, waterrad, roerend werk, alle werktuigen en hun aandrijving, houten sluiswerk en sluiswuren ter hoogte van en tussen de vijver en de Zwalmrivier, M, 14.06.1985

ZWEVEGEM:

- Avelgemstraat: 'Kloke Molen' (stenen windmolen), M, 23.12.1942

- Twee Molenstraat: 'Mortiersmolen' (houten windmolen), M, 04.04.1944

ZWEVEGEM-ST-DENIJS:

- Perrestraat: 'Molen Ter Claere' (stenen windmolen), M, 04.04.1944

Rechtzetting: De brouwerij die wij in Mortsel vermeldden als beschermd dorpsgezicht, en die als zodanig op één van de getijpte lijsten die wij konsulteerden voorkwam, blijkt echter een 'bomenrij' te zijn. Foutje van één of andere typist(e) ? Daarmee dient U het aantal beschermde industriële panden met één te verminderen ...

ICCIH'90

Om de drie jaar vindt er ergens in de wereld een plenum-kongres voor de studie en het behoud van het industrieel erfgoed plaats, de z.g. 'ICCIH'-kongressen ('International Conference for the Conservation of the Industrial Heritage'). Dit gebeurde achtereenvolgens reeds in Ironbridge (1973), Bochum (1975), Stockholm en Grangärde (1978), Lyon en Grenoble (1981), Boston en Lowell (1984), Wenen en Eisenerz (1987). Van 3 tot 8 september 1990 zal het zevende ICCIH-kongres in Brussel plaats vinden, onder het thema "Techniek, organisatie van het arbeidsproces en de vorming van het industrieel landschap".

Het kongres zal vijf onderzoeksthema's aansnijden, nl. :

- 1.- De energieproductie in samenhang met de grondstofwinning;
- 2.- Transport en kommunikatie (w.o. kanalen, spoorwegen, landwegen, luchtvaart,...) ;
- 3.- Nijverheden met agrarische basis (w.o. tabaksnijverheid, stokerijen en brouwerijen, suikerraffinaderijen en maalderijen, enz...);
- 4.- Voorbeelden van een interdisciplinaire aanpak van het onderzoek en toepassingen daarvan op de behandeling van welomschreven sites ;
- 5.- Ecomusea en nieuwe museologische benaderingswijzen van de industrialisatie

Op 5 en 6 september zullen de kongresdeelnemers de verschillende regio's van België bezoeken. De VVIA opteerde om in elke provincie een rondrit te organiseren. De routes zullen 's avonds eindigen in Antwerpen, Hasselt, Brugge en Langerbrugge, waar onze leden o.m. de gelegenheid zullen krijgen om met hun buitenlandse collegae kennis te maken, en eventueel te verbreederen of verzuisteren.

Meer informatie over en inschrijvingsformulieren voor dit kongres (kostprijs 10000 frank) zijn beschikbaar via de VVIA. Graag postzegel voor antwoord bijvoegen.

CONSERVATION AWARDS 1990

Zoals voorgaande jaren worden ook in 1990 door de Conservation Foundation, met de steun van Ford, prijzen uitgereikt voor de meest markante inspanningen voor het behoud van het natuur- en cultuurpatrimonium. Voor het eerst in 1982 in Groot-Brittannië ingericht, vindt deze wedstrijd thans ook plaats in België, de Bondsrepubliek Duitsland, Denemarken, Frankrijk, Griekenland, het Groot-Hertogdom Luxemburg, Ierland, Italië, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Spanje en Zwitserland.

De wedstrijd staat open voor alle particulieren, groepen en verenigingen. Openbare diensten en bedrijven kunnen ook deelnemen, maar kunnen géén geldprijs winnen.

De wedstrijd verloopt in vier categorieën:

- 1.- natuurpatrimonium (bv. oprichten van natuurreservaten, aanleg en onderhoud van tuinen en parken in steden en dorpen,...)
- 2.- cultuurpatrimonium : alle initiatieven die bijdragen tot de instandhouding van waardevolle burgerlijke of religieuze gebouwen en industrieel erfgoed, renovatie van stads- of dorpsgezichten, museumprojecten, acties voor het behoud van oude ambachten, redding van archieven en manuskripten, enz...
- 3.- leefmilieu (o.m. grondstoffen- en energiebesparing, strijd tegen vervuiling)
- 4.- jongeren: alle projecten in hogervermelde domeinen, opgezet door jongeren onder de 18 jaar, alleen of onder toezicht van volwassenen

De jury (waarin o.m. onze voorzitter A. Linters zetelt) legt vooral de nadruk op het vernieuwende en het creatieve in de projecten, en op een degelijke inhoudelijke verantwoording en goede praktische organisatie ervan.

Winnaars in één van hogervermelde categorieën ontvangen 150.000 frank. De jury kiest ook een nationale laureaat, die een bijkomend bedrag van 200.000 frank ontvangt, en die kan deelnemen aan de Europese finale. De Europese winnaar ontvangt 10.000 \$.

Informatie en inschrijvingsformulieren zijn gratis te bekomen bij 'The Conservation Foundation', p/a Ford Motor Company Belgium, Dept. Public Relations, Kanaaldok 200, 2030 Antwerpen, tel. 03/540.27.42. De dossiers moeten uiterlijk op 10 september ingediend zijn.

VIA SEKRETARIAAT

Briefwisseling met ons secretariaat voert U nog altijd via :

Postbus 30 (Postkantoor Maria Hendrikaplein)

9000 Gent-12 (de "12" niet vergeten !!!)

Een postzegel voor antwoord wordt steeds op prijs gesteld.

LIDGELDEN

Dank zij onze computer kunt U nu steeds nagaan tot wanneer Uw lidmaatschap nog loopt. In de code van het lidnummer komt nl. het jaar '89' voor (indien U lid bent tot einde 1989) of '90' (voor degenen die intussen reeds hun lidmaatschap 1990 vereffenden).

Leden kunnen vanaf nu hun lidgeld voor 1990 vereffenen. Het lidgeld blijft ongewijzigd behouden op 400 frank voor steunende leden (300 frank voor studenten en werklozen), min. 1000 frank voor bedrijven en openbare diensten, en min. 2000 frank voor beschermend lidmaatschap. Denk ook aan de ledenwervingscampagne voor 1990. Als U in uw buurt belangstellenden kent, breng hen dan met onze werking in aanraking, en raad hen aan om ook lid te worden.

Lidgelden kunt U storten op volgende bankrekeningen :

- ASLK 001-0691134-85

- GKB 068-0694290-88

- KB 463-2142801-48

- NMKN 140-0548852-93

Buitenlandse leden storten enkel via postgiro op onze postrekening nr. 000-1160471-60

VERSCHENEN

HANDEN TEKORT. Pleiten voor Vlaanderens Industrieel Erfgoed

Dit boek verscheen als ondersteuning van de Campagne Industrieel Erfgoed 1990-91 en bevat naast een inleiding door Adriaan Linters een hele reeks bijdragen van verantwoordelijken uit de politieke, sociale en kulturele sektor. Hierbij geven zij hun visie weer op het behoud en het hergebruik van ons industrieel erfgoed.

Dit boek kan dienen als steun en drukkingsmiddel voor lokale initiatieven. Het biedt de mogelijkheid om verantwoordelijken met hun eigen visie te konfronteren.

Het boek telt 112 blz en kost 350 fr (+ verzendingskosten) en is te verkrijgen via het sekretariaat van de VVIA. Wacht met uw betaling tot U een faktuur ontvangen hebt.

KALENDER

9 JUNI: KULTUURKONSERVERING EN AANSPRAKELIJKHEID

Op zaterdag 9 juni organiseert de VVIA van 14 tot 17u. een seminarie over verzekeringsproblemen van industriële en technische musea, vrijwilligersverenigingen, monumenten-eigenaars, e.a.

Dit seminarie vindt plaats in het 'Centrum Industrieel Erfgoed Vlaanderen' in Ronse. Leden VVIA kunnen gratis deelnemen. Niet-leden betalen 400 frank.

Info en inschrijven: 056/779624

16 JUNI: BESTURINGSSYSTEEM MS-DOS BIJ PERSONAL COMPUTERS

Omdat steeds meer lokale groepen op computer (willen) overschakelen organiseert de VVIA op 16 juni, van 10 tot 17 u., een introductie in het besturingssysteem van de traditionele IBM PC's (XT en AT) en hun klonen. Naast theorie worden demonstraties op de VVIA-computer gegeven. Wanneer je wat inzicht hebt in de 'geheimen' van MS-DOS, kun je veel software-problemen zelf oplossen!

Deze cursus vindt plaats in het 'Centrum Industrieel Erfgoed Vlaanderen' in Ronse. Leden VVIA kunnen gratis deelnemen. Niet-leden betalen 400 frank. Max. 10 deelnemers ! (bij grotere belangstelling wordt de cursus hernomen tijdens de grote vakantie)

Info en inschrijven: 056/779624

OPROEPEN - ZOBKERTJES

Centrum Industrieel Erfgoed Vlaanderen

Zoals in vorige nummers reeds vermeld bouwt de VVIA in Ronse zijn studie- en dokumentatiecentrum uit.

Wij zoeken nog :

- lokale korrespondenten die alle krantenberichten over industriële archeologie uit de lokale pers (ook plaatselijke publiciteitsbladen en regionale tijdschriften !) willen knippen en aan ons toezenden.
- vrijwilligers die op bepaalde dagen willen helpen met het sorteren van ons dokumentatiebestand en met het in orde zetten van onze bibliotheek en archief. Wij werken o.m. op zaterdag 26 mei en zaterdag 2 juni.
- metalen rekken, kasten, oude bureelmeubels, bureeluitrusting allerhande, enz...

Indien U op één of andere manier in Ronse wil meehelpen: telef. 056/359102 (bij afwezigheid: automatisch antwoordapparaat) of 056/779624.